

Josep Villareal és president de l'Associació d'Amics del Nepal. Aquesta entitat consta de dos-cents cinquanta socis que posen la il·lusió en diversos projectes de cooperació amb un país que els fascina, el Nepal. Comencem, però, parlant amb el seu president de la importància que els catalans donem a les associacions de tota mena: "Jo diria que l'associacionisme és hereu d'una situació històrica del nostre país, excepcional en el nostre entorn. Vam viure un segle XIX molt actiu i també molt ric; un segle XIX que és un antecedent d'aquesta societat civil compromesa. A Catalunya, per exemple, trobem una riquesa de centres constituïts per la iniciativa privada. Aquesta iniciativa és una manera de retornar a la societat tot allò que n'hem obtingut; és a dir: un cert compromís amb la prosperitat. Quan el país té consciència d'haver crescut i prosperat, es compromet amb la pròpia evolució i desenvolupa diverses iniciatives: d'acollida, de foment de la innovació, d'atenció als més desvalguts, etc."

D'aquest afany, precisament, en neix una associació com la que avui representa Josep Villareal: "Som un conjunt de persones amb un perfil singular; una mica aventurers, enamorats de l'alta muntanya, que anem al Nepal atrets per la màgia de la serralada de l'Himàlaia; aquesta atracció, però, s'enriqueix amb la fascinació que sentim per la calidesa de la gent d'allà, per l'encant dels infants i per la constatació que en molts casos són persones molt necessitades." Un dels pioners de l'Associació, abstret en la seva fascinació, va adoptar una criatura en un moment en què l'adopció internacional començava a ser una alternativa a les dificultats de moltes parelles a l'hora d'adoptar un nen: "A partir d'aquí, hi ha d'altres parelles que també arriben al Nepal amb la intenció d'adoptar un infant d'algun orfenat del país. Així, hi ha una sèrie de gent que se sent absolutament privilegiada per tot allò que els ha aportat el Nepal. Per aquest motiu, decideixen obrir una línia de suport a les persones més mancades d'ajut; és a dir, els nens de tots aquests orfenats." D'aquesta manera, neix el programa d'apadrinament, nucli del funcionament de l'Associació Amics del Nepal.

Aquest és un programa d'apadrinaments amb una característica una mica especial: "Pretensem, a més d'atendre les necessitats materials d'aquests nens amb una aportació de diners, enviar-los també el següent missatge: han de saber que hi ha algú que es preocupa per ells, que són importants per a algú. Es tracta d'establir un vincle perquè aquest nen desenvolupi les seves seguretats personals." No obstant això, amb els anys, els mateixos responsables de l'Associació han hagut de reflexionar i decidir quina és la línia que volen seguir d'ara en endavant: "La voluntat de suport, d'afecte amb el nen apadrinat, ha estat diferent d'unes famílies a unes altres. Algunes n'han fet una lectura natural, però d'altres han arribat a establir un vincle tan fort que hem passat de l'apadrinament al que podríem anomenar l'afiliació substitutiva. Tenim padrins que passen les vacances de cada any amb els seus fillols del Nepal, i això costa de gestionar per part de l'Associació."

Els socis responsables de l'entitat tenen clar que el vincle entre padrins i apadrinats ha de continuar; tanmateix, cal tendir també a una

homogeneïtzació: "No totes les famílies que apadrinen tenen el mateix interès, i això estableix diferències entre els infants d'un orfenat. De fet, és una sort pensar que això es pot arribar a convertir en un problema; per aquest motiu hi estem treballant. Hem de trobar el punt idoni que ens permeti donar suport als nens, a les institucions que els acullen i, al mateix temps, fer que els nens se sentin importants, però no més importants que d'altres."

Alguns d'aquests apadrinaments han acabat amb una adopció per part de les famílies padrines: "Nosaltres pensem que és millor donar suport a les institucions del país perquè treballin allà; tot i així, si es donen les circumstàncies personals perquè un nen pugui trobar una via de desenvolupament personal aquí, això és fantàstic. Tenim casos de nois i noies nepalesos que en un moment determinat van decidir venir a viure amb els seus padrins; aquests fillols aviat compliran la majoria d'edat i seran lliures d'escollir on volen viure." En aquests moments, però, la Llei d'estrangeria posa moltes restriccions a aquesta possibilitat: "Sóc del parer que dificultar l'accés a la frontera, l'únic que fa és fomentar que la gent arribi en condicions infrahumanes, tràfics il·legals, etc. En canvi, tots els nois i noies que han arribat del Nepal ens han aportat molt més del que ens han pres."

El Nepal és un país que té necessitats enormes, un país que viu en un context natural geogràfic excepcional i amb un entorn molt aclaparador: "Situat entre dos universos tan diferents com són l'Índia i el Tibet (avui annexionat a la Xina), és un país amb una riquesa cultural enorme, però amb grans dificultats per tirar endavant." Ha quedat enrere aquell Nepal dels anys setanta que fascinava els joves hippies de tot el món. L'element màgic de les muntanyes, però, continua fent-hi arribar milers de persones cada any, algunes de les quals tornen als seus països amb la idea de lluitar per ajudar els seus habitants: "A més del programa d'apadrinament, que és el centre de la nostra Associació, també treballam en d'altres projectes i programes d'ajut al país." I ens en fa cinc cèntims: "Gràcies a l'aportació de diversos membres de l'Associació, es va construir un orfenat a l'est del país; s'ha fet també un programa de potabilització d'aigües i de millora del sanejament, i, en col·laboració amb d'altres ONG, hem obert una casa d'acollida en l'antic camí dels elefants, entre Katmandú i l'Índia."

A banda d'això, els Amics del Nepal també donen suport a Maiti Nepal, una organització que té com a finalitat ajudar noies que havien estat prèviament venudes als prostíbuls de Calcuta i del nord-est de l'Índia, i que tornen sovint desvalgudes i amb la sida; per aquest motiu, no tenen oportunitats de reincorporar-se a la societat: "Vam treballar perquè la presidenta de Maiti Nepal tingués una presència destacada al Congrés sobre la Sida que es va celebrar a Barcelona l'any 2002."

Actualment, Josep Villareal és president de l'Associació, però tal com assegura ell mateix, el que fa és recollir i continuar la feina que ja van fer els seus predecessors: "Ramon Viladomant i Cristina Morales van ser socis fundadors i els primers presidents de l'entitat. Encara, tots junts, continuem treballant amb la il·lusió del primer dia per tirar endavant el projecte que tant ens estimem."

“L’associacionisme és hereu d’una situació històrica del nostre país; el segle XIX, actiu i molt ric, és un antecedent de la nostra societat civil compromesa”

Josep Villareal Moreno - Barcelona